

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

CODZIENNE DOŚWIADCZENIA KORUPCYJNE POLAKÓW. WYNIKI BADANIA OMNIBUSOWEGO

- **WYKONAWCA I ZLECENIODAWCA:** Centrum Badania Opinii Społecznej na zlecenie Fundacji Batorego
- **METODA:** bezpośredni wywiad ankierski w ramach badania typu omnibus
- **PRÓBA:** losowa, reprezentatywna dla dorosłych mieszkańców Polski o liczebności 950 osób
- **CZAS REALIZACJI:** lipiec 2006

W Polsce mamy do rozwiązania wiele różnych problemów społecznych, wiele spraw wymaga naprawy. Z podanej listy proszę wskazać nie więcej niż pięć takich problemów – zdaniem Pana(i) najważniejszych.

(pytanie zadawane wszystkim respondentom)

	Częstość	Procent ważnych*
Szkolnictwo	283	30,3
Renty i emerytury	464	49,7
Przestępczość	392	41,9
Prywatyzacja i reprivatyzacja	53	5,6
Zatrudnienie i bezrobocie	743	79,5
Sytuacja w rolnictwie	165	17,7
Słaby rozwój gospodarczy	173	18,5
Korupcja	415	44,4
Bieda	534	57,1
System podatkowy	180	19,3
Budownictwo mieszkaniowe	128	13,7
Ochrona zdrowia	543	58,1
Odpowiedzialność za błędy w rządzeniu	188	20,1
Stosunki gospodarcze z zagranicą	34	3,7
Wojsko i obronność	11	1,2
Trudno powiedzieć	8	0,9
Ogółem	935	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Bardzo często mówiąc o korupcji mamy na myśli wręczanie i przyjmowanie łapówek. Panuje przekonanie, że w Polsce przy załatwianiu wielu spraw niezbędne jest wręczenie łapówki. Czy w ostatnich trzech-czterech latach zdarzyło się Panu(i) wręczyć łapówkę?

(pytanie zadawane wszystkim respondentom)

		Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Ważne	Tak	84	8,8	9,0	9,0
	Nie	852	89,7	91,0	100,0
	Ogółem	936	98,5	100,0	
Braki danych	Odmowa odpowiedzi	14	1,5		
Ogółem		950	100,0		

Ile razy miała miejsce taka sytuacja?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy przyznali, że w ciągu ostatnich trzech-czterech lat zdarzyło im się wręczyć łapówkę)

		Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Ważne	1 raz	27	2,9	32,7	32,7
	2 razy	19	2,0	22,9	55,6
	3 razy	8	0,8	9,4	65,0
	4 razy	5	0,5	5,5	70,5
	5 razy	5	0,6	6,4	76,9
	Więcej niż 5 razy	13	1,4	15,7	92,6
	Odmowa odpowiedzi	6	0,6	7,4	100,0
	Ogółem	83	8,7	100,0	
Braki danych	Nie dotyczy i brak danych	867	91,3		
Ogółem		950	100,0		

Komu wręczył(a) Pan(i) tę łapówkę? W jakiej sytuacji, w jakiej instytucji, urzędzie?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy przyznali, że w ciągu ostatnich trzech-czterech lat zdarzyło im się wręczyć łapówkę)

	Częstość	Procent ważnych*
Służba zdrowia	79	94,5
Policja, kontrola drogowa	19	22,9
Urząd lokalny	10	12,5
Załatwienie prawa jazdy	1	1,1
Szkoła, uczelnia	2	2,4
Załatwienie pracy	3	4,1
Urząd Skarbowy	1	1,1
Sanepid	1	0,8
Bank	2	2,1
Przetarg	2	2,1
Inne odpowiedzi	7	8,9
Trudno powiedzieć	3	3,4
Odmowa odpowiedzi	7	8,0
Ogółem	84	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł opisać dwa przypadki korupcyjne.

Dlaczego, z jakich powodów zdecydował(a) się Pan(i) na wręczenie łapówki?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy przyznali, że w ciągu ostatnich trzech-czterech lat zdarzyło im się wręczyć łapówkę)

	Częstość	Procent ważnych*
był to jedyny sposób na załatwienie sprawy	48	57,2
w ten sposób można było sprawę załatwić szybciej	39	45,9
w ten sposób sprawę można było załatwić taniej	14	16,6
dzięki temu sprawę można było załatwić rzetelnie, dokładnie	22	25,7
bo świadczenie, usługa formalnie mi się nie należało	2	1,9
inny powód	4	4,5
Trudno powiedzieć, nie pamiętam	1	1,2
Odmowa odpowiedzi	4	5,0
Ogółem	84	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł opisać dwa przypadki korupcyjne.

Jak się Pan(i) zorientował(a), że należy dać łapówkę?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy przyznali, że w ciągu ostatnich trzech-czterech lat zdarzyło im się wręczyć łapówkę)

	Częstość	Procent ważnych*
wprost mi to powiedziano	9	10,4
dano mi to do zrozumienia	44	52,3
ktoś z rodziny, znajomych podpowiedział, że tak można załatw	19	22,5
bo ogólnie wiadomo, że tak załatwia się podobne sprawy	52	62,2
inna odpowiedź	2	2,1
Trudno powiedzieć, nie pamiętam	2	2,1
Odmowa odpowiedzi	5	6,5
Ogółem	84	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł opisać dwa przypadki korupcyjne.

Czy były to pieniądze, czy też jakiś przedmiot bądź usługa?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy przyznali, że w ciągu ostatnich trzech-czterech lat zdarzyło im się wręczyć łapówkę)

	Częstość	Procent ważnych*
pieniądze	84	100,0
przedmiot	14	16,1
coś innego	3	3,8
Trudno powiedzieć, nie pamiętam	1	1,2
Odmowa odpowiedzi	6	7,2
Ogółem	84	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł opisać dwa przypadki korupcyjne.

Jaka była mniej więcej wartość ofiarowanych przez Pana(ią) pieniędzy, przedmiotu bądź usługi?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy przyznali, że w ciągu ostatnich trzech-czterech lat zdarzyło im się wręczyć łapówkę)

	Częstość	Procent ważnych*
poniżej 100 zł	29	34,6
100 zł	11	13,1
powyżej 100 zł, ale poniżej 500 zł	13	15,9
500 zł	5	6,5
powyżej 500 zł	27	32,3
Trudno powiedzieć	23	27,2
Odmowa odpowiedzi	24	28,4
Ogółem	84	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł opisać dwa przypadki korupcyjne.

Czy pieniądze bądź prezent wręczył(a) Pan(i) jeszcze przed załatwieniem sprawy, czy też po załatwieniu sprawy?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy przyznali, że w ciągu ostatnich trzech-czterech lat zdarzyło im się wręczyć łapówkę)

	Częstość	Procent ważnych*
przed załatwieniem sprawy	84	100,0
po załatwieniu sprawy	27	32,6
inna odpowiedź	10	11,9
Trudno powiedzieć, nie pamiętam	2	2,5
Odmowa odpowiedzi	4	5,0
Ogółem	84	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł opisać dwa przypadki korupcyjne.

Czy w ciągu ostatnich 3 lat miała miejsce taka sytuacja, że załatwiając jakąś sprawę próbował(a) Pan(i) wręczyć prezent lub pieniądze, ale odmówiono ich przyjęcia?

(pytanie zadawane wszystkim respondentom)

		Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Ważne	Tak	33	3,4	3,4	3,4
	Nie	916	96,5	96,6	100,0
	Ogółem	949	99,9	100,0	
Braki danych	Brak danych	1	0,1		
Ogółem		950	100,0		

Czy w ciągu ostatnich 3 lat miała miejsce taka sytuacja, że załatwiając jakąś sprawę wręczył(a) Pan(i) prezent lub pieniądze, ale mimo to sprawa nie została pomyślnie załatwiona?

(pytanie zadawane wszystkim respondentom)

		Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Ważne	Tak	9	1,0	1,0	1,0
	Nie	939	98,8	99,0	100,0
	Ogółem	948	99,8	100,0	
Braki danych	Brak danych	2	0,2		
Ogółem		950	100,0		

Czy zna Pan(i) osobiście kogoś, kto bierze łapówki?

(pytanie zadawane wszystkim respondentom)

		Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Ważne	Nie	750	79,0	79,0	79,0
	Tak	170	17,9	17,9	96,9
	Odmowa odpowiedzi	30	3,1	3,1	100,0
	Ogółem	950	100,0	100,0	

Ile zna Pan(i) takich osób?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy w poprzednim pytaniu wybrali odpowiedź „Tak”)

		Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Ważne	1 osobę	32	3,3	21,7	21,7
	2-4 osoby	59	6,2	40,1	61,9
	5-9 osób	39	4,1	26,9	88,8
	10 i więcej osób	13	1,4	8,9	97,7
	Trudno powiedzieć	1	0,1	0,6	98,2
	Odmowa odpowiedzi	3	0,3	1,8	100,0
	Ogółem	146	15,4	100,0	
Braki danych	Nie dotyczy	804	84,6		
Ogółem		950	100,0		

A czy kiedykolwiek próbowano wręczyć Panu(i) łapówkę, czy też nie?

(pytanie zadawane wszystkim respondentom)

		Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Ważne	Tak	61	6,4	6,4	6,4
	Nie	867	91,2	91,2	97,6
	Trudno powiedzieć, nie pamiętam	6	0,7	0,7	98,3
	Odmowa odpowiedzi	16	1,7	1,7	100,0
	Ogółem	950	100,0	100,0	

Ostatnio wiele mówi się o korupcji w różnych dziedzinach naszego życia społecznego. W których z wymienionych dziedzin, Pana(i) zdaniem, korupcja występuje najczęściej? Proszę wskazać nie więcej niż trzy odpowiedzi.

(pytanie zadawane wszystkim respondentom)

	Częstość	Procent ważnych*
w służbie zdrowia	504	53,1
wśród polityków – działaczy partyjnych, radnych, posłów, senatorów	336	35,3
w sądach i prokuraturze	303	31,9
w policji	298	31,3
w urzędach gminnych, powiatowych, wojewódzkich	262	27,6
w urzędach centralnych i ministerstwach	210	22,1
w firmach państwowych	89	9,3
w firmach prywatnych	75	7,9
w szkolnictwie i nauce	72	7,6
w bankach	27	2,8
Trudno powiedzieć	143	15,0
Ogółem	950	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

A jakich polityków ma Pan(i) na myśli - na jakich stanowiskach, a jakich instytucjach, partiach?

(pytanie zadawane tylko respondentom, którzy w poprzednim pytaniu wybrali odpowiedź „wśród polityków – działaczy partyjnych, radnych, posłów, senatorów”)

Pytanie otwarte	Częstość	Procent ważnych*
Wszyscy politycy	46	13,8
Wszystkie partie / stanowiska	35	10,5
Politycy najwyższego szczebla	25	7,3
Szeregowi działacze partyjni, politycy lokalni	4	1,1
Politycy z partii rządzących	7	2,0
Liga Polskich Rodzin, politycy LPR	9	2,7
Platforma Obywatelska, politycy PO	7	2,0
Polskie Stronnictwo Ludowe, politycy PSL	1	0,3
Prawo i Sprawiedliwość, politycy PiS	14	4,3
Samoobrona, politycy Samoobrony	27	8,1
Sojusz Lewicy Demokratycznej, politycy SLD	27	7,9
Inna konkretna partia	1	0,4
Kwaśniewski	1	0,3
Miller	1	0,3
Piskorski	1	0,3
Tusk	2	0,6
Wałęsa	1	0,3
Inny konkretny polityk	5	1,5
Posłowie/senatorowie	58	17,3
Posłowie / senatorowie Samoobrony	2	0,5
Posłowie / senatorowie SLD	1	0,2
Posłowie / senatorowie innej partii	1	0,3
Rząd	14	4,1
Ministrowie	18	5,4
Ministerstwa, urzędnicy w ministerstwach	14	4,3
Ministerstwo Finansów, jego urzędnicy	1	0,2
Ministerstwo Gospodarki, jego urzędnicy	3	1,0
MSWiA, jego urzędnicy	1	0,3
Inne konkretne ministerstwo i jego urzędnicy	5	1,4
Radni	13	3,7
Urzędy gmin, urzędnicy w urzędach gmin	13	3,8
Prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie	3	0,8
Wojewodowie	1	0,3
Urzędy wojewódzkie, urzędnicy w urzędach wojewódzkich	7	2,0
Urzędy, urzędnicy	14	4,3
„Wysokie urzędy”, instytucje centralne, wyżsi urzędnicy	12	3,5
Odpowiedzi nie na temat	2	0,6
Inne odpowiedzi	5	1,3
Trudno powiedzieć	49	14,7
Odmowa odpowiedzi	3	0,8
Ogółem	336	-

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ każdy respondent mógł udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.